

Lublin miejscem dialogu przed stawicieli państw Trójmorza

Z Marszałkiem Województwa Lubelskiego Jarosławem Stawiarskim rozmawia Radosław Nosek



Jarosław Stawiarski, Marszałek Województwa Lubelskiego fot .mat. prasowe

W Lublinie startuje Samorządowy Kongres Gospodarczy II Forum Regionów Trójmorza. Przybliżmy naszym czytelnikom, czym jest Trójmorze? Co to za projekt?

Początki kształtowania się idei Trójmorza sięgają 2015 roku. Z inicjatywy prezydentów Polski i Chorwacji, Andrzeja Dudy i Kolindy Grabar-Kitarović powołany został projekt gospodarczo-polityczny, obejmujący 12 państw wschodniej i środkowej Europy, nazywany potocznie Trójmorzem. Podczas pierwszego szczytu w Dubrowniku w 2016 roku przyjęto deklarację współpracy państw w obszarze energetyki, transportu (m.in. Via Carpatia), komunikacji cyfrowej oraz gospodarki.

Niemal wszystkie kraje (oprócz Austrii) wchodzące w skład porozumienia łączy wspólne doświadczenie pozostawania do lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku w orbicie wpływów Związku Sowieckiego. Konsekwencje tych historycznych uwarunkowań są widoczne do dziś, głównie na poziomie słabiej rozwiniętej infrastruktury w środkowej i wschodniej części Europy, co rzutuje niewątpliwie na tempo rozwoju gospodarczego tego obszaru. U podstaw trójmorskiego projektu leży więc przyspieszenie tempa niwelowania tych zapóźnień oraz wytworzenie platformy budowania silnych więzi strukturalnych na linii północ-południe, które dotychczas były niewystarczająco rozwinięte.

Warto podkreślić, że do inicjatywy należą kraje, które łącznie notują wyższy wzrost gospodarczy niż rynki rozwinięte (co jest cechą rynków wschodzących), a jednocześnie cechuje je znacznie wyższa stabilność pod względem instytucjonalnym niż typowe rynki wschodzące. To stwarza dogodne warunki dla realizacji projektów biznesowych rozwijanych w tej części Europy.

Na poziomie samorządów jesteśmy żywo zainteresowani, aby integracja państw i regionów Trójmorza zmierzała do rozbudowy infrastrukturalnej w trzech kluczowych –

wspominanych już – sferach: komunikacyjnej (lotnictwo, drogownictwo, koleje, szlaki wodne), energetycznej (elektryczność, gazociąg, ropociągi) oraz informatycznej.

Jaki jest cel organizowanego Forum? Co Pana zdaniem może z tego spotkania wyniknąć dla Lubelszczyzny, czy szerzej, dla innych regionów Trójmorza?

Fakt, że to właśnie Lublin staje się miejscem dialogu przedstawicieli państw szukających rozwiązań wzmacniających współpracę społeczno-gospodarczą i naukową samorządów oraz biznesu z państw Europy Środkowo-Wschodniej, odbieram jako wyróżnienie i wielką szansę. Mamy zresztą piękną tradycję w tym względzie. Przyjęte ponad 450 lat temu rozwiązania ustrojowe, gospodarcze i społeczne zawarte w akcie Unii Lubelskiej, stanowią aktualny do dziś wzorzec kształtowania współpracy między narodami, opierający się na dobrowolności, współdziałaniu i poszanowaniu podmiotowości drugiej strony. Tradycja, z której wyrosliśmy, jest w nas ciągle żywa i stanowi dla mieszkańców regionu ważny i aktualny punkt odniesienia.

Wydarzenie tak wysokiej rangi odbywające się w stolicy województwa lubelskiego to doskonała sposobność, by przy okazji odbywającego się Forum promować Lubelskie, pokazując nasz duży potencjał w wielu obszarach. Chcemy zaprezentować region jako atrakcyjne miejsce – przyjazne zarówno dla turysty, jak i inwestora. Podczas kongresowych spotkań i paneli tematycznych będziemy rozmawiać o bezpieczeństwie energetycznym, możliwościach finansowania różnych inicjatyw, partnerstwie międzyregionalnym i transgranicznym, o innowacjach w gospodarce na styku nauki i biznesu, transformacji cyfrowej, o konkurencyjności i transporcie. Nie może zabraknąć również dyskusji dotyczącej zrównoważonego rozwoju oraz pomysłów na ożywienie współpracy w niezwykle ważnym dla Lubelszczyzny sektorze rolnictwa i przetwórstwa spożywczego. Zajmiemy się także możliwymi polami współpracy w zakresie turystyki

i działań promocyjnych w obszarze regionów Trójmorza.

Zależy nam, aby Kongres był impulsem do podjęcia współpracy opartej na realizowaniu konkretnych projektów. Liczę, że uda się wypracować szczegółowe rekomendacje ukierunkowane na niwelowanie barier infrastrukturalnych zauważalnych w środkowej i wschodniej części Europy. Będzie także okazja do podjęcia dyskusji nad kwestiami bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zrównoważonego i odpowiedzialnego rozwoju makroregionu oraz zastanowienia się nad propozycjami odbudowy gospodarczej po pandemii.

Jakie znaczenie dla województwa lubelskiego ma trwająca obecnie budowa trasy Via Carpatia?

Via Carpatia jest uzupełniana przez rozbudowę szlaków kolejowych, a także komunikację lotniczą. W Polsce Via Carpatia jako S19 będzie miała ok. 580 km długości, łącząc województwa: podlaskie, mazowieckie, lubelskie i podkarpackie. W województwie lubelskim budowa S19 ruszyła w 2019 roku i obejmie ok. 200 km tej trasy. Zaawansowane prace trwają na wszystkich sześciu odcinkach realizacyjnych od węzła Lublin Węglin do węzła Lasy Janowskie o łącznej długości ok. 75 km. Powstają m.in. obwodnice Kraśnika czy Janowa Lubelskiego. Odcinek między obwodnicą Janowa Lubelskiego a Lasami Janowskimi ma już pozwolenie na użytkowanie. Wcześniej powstały obwodnice Międzyrzecza Podlaskiego, Lublina oraz Kocka i Woli Skromowskiej wpisujące się w S19. Ta inwestycja nie tylko poprawia jakość przemieszczania się, ale wyznacza zupełnie nowy korytarz komunikacyjny biegnący z północy na południe, który jak liczę, przyczyni się do zaistnienia w tej części Europy nowego krwioobiegu kontaktów gospodarczych.

Podczas trwania Kongresu planowane jest podpisanie

tzw. Deklaracji Lubelskiej. Co ma zawierać ten dokument?

Wszyscy wiemy, że rozwój regionów nie jest możliwy bez rozwoju gospodarczego opartego na tworzeniu nowych, międzynarodowych sieci powiązań biznesowych. Dlatego podczas trwania Kongresu planowane jest podpisanie ważnego dokumentu, tzw. Deklaracji Lubelskiej w sprawie utworzenia Sieci Gospodarczej Regionów Trójmorza. Zakłada ona wspólne budowanie siły gospodarczej całego obszaru Europy Środkowo-Wschodniej.

Chcemy, by deklaracja stworzyła podstawy do trwałego i stabilnego partnerstwa regionów położonych na obszarze objętym Inicjatywą Trójmorza. Akt ten będzie w kolejnych latach narzędziem prowadzenia i nawiązywania regularnych kontaktów oraz podejmowania wielu wspólnych inicjatyw. Podpisanie dokumentu ma w zamierzeniu służyć wzajemnemu wspieraniu się, promocji projektów realizowanych w ramach polityk wspólnotowych Unii Europejskiej, a także zachęcać do włączania w projekt nowych partnerów – reprezentujących samorządy, instytucje gospodarcze czy uniwersyteckie m.in. pochodzące z krajów Trójmorza.

Zależy nam również na wyróżnieniu i docenieniu podmiotów podejmujących działania biznesowe o zasięgu wykraczającym poza rynek krajowy. Z myślą o takich podmiotach powstała idea Nagrody Samorządowego Kongresu Gospodarczego II Forum Regionów Trójmorza w kategorii „Międzynarodowy Sukces w obszarze regionów Trójmorza”, która zostanie przyznana przedsiębiorstwom aktywnym gospodarczo w obszarze inicjatywy krajów Trójmorza.

Wzmocnienie działań państw Trójmorza odbywa się przez włączenie w ten proces samorządów i wykorzystywanie ich potencjału. Jestem przekonany, że lubelska gospodarka, zaangażowana aktywnie w tak szeroką platformę współpracy, wiele na tym

Lublin miejscem dialogu przed stawicieli państw Trójmorza

zyska.

